

Over Henri Nouwen

Uittreksel uit “Een Tijd van Heengaan - Hoe een universele spiritualiteit het aangezicht van het Christendom verandert”: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heengaan.pdf>

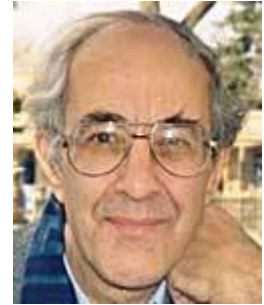
Orig titel: A Time of Departing - How a universal spirituality is changing the face of Christianity, Lighthouse Trails Publishing Company, Silverton, Oregon, U.S.A.

Ray Yungen, 2002

Vertaling, inlassen en voetnoten door M.V.

Henri Nouwen¹

Iemand die snel populariteit en respect verwerft in christelijke kringen, verwant aan dat van Thomas Merton, is de nu overleden katholieke theoloog Henri Nouwen. Zoals Merton combineert Nouwen een sterke devotie tot God met een poëtische, troostende, maar uitgesproken intellectuele stijl, die de gevoelige snaar aanraakt van de, wat we kunnen noemen, de christelijke intelligentsia. Vele pastors en professors worden erg aangetrokken door zijn diepe denken. In feite onthulde een van zijn biografen dat, in een 1994-onderzoek van 3400 protestantse kerkleiders in de V.S., Nouwen op de tweede plaats stond en hij qua invloedrijkheid slechts voorafging door Billy Graham.[35]

Nouwen heeft ook veel aantrek bij het lekenvolk, die hem erg inspirerend vinden. Eén persoon zei me dat Nouwens aantrek vergeleken kon worden met die van het moederschap: een warme, troostende omhelzing die u een goed gevoel geeft. Ondanks deze schitterende kenmerken, zijn er verschillende aspecten in Nouwens spiritualiteit die hem een plaats geven in onderhavig boek. Zoals Merton is Nouwen een mengeling van een indrukwekkende devotie en een pad dat door de Bijbel niet ondersteund kan worden.

Thomas Merton, (1915-1968) wijlen Rooms-katholieke monnik en mysticus, geloofde dat er vele wegen zijn naar God. Oosterse stijl meditatie, de godheid woont in alle dingen en in alle mensen. Citaten:

“Ik zie geen contradictie tussen boeddhisme en christendom ... ik neem me voor een zo goed mogelijke boeddhist te worden als ik kan”.

“Het is een heerlijke bestemming een lid te zijn van het menselijke ras ... Als zij [mensen] zich maar eens konden zien zoals zij werkelijk zijn ... Ik denk dat het grote probleem zou zijn dat we neer zouden vallen en elkaar zouden aanbidden ... In het centrum van ons wezen is er een punt van nietsheid dat niet geraakt is door zonde en illusies ... Dit kleine punt ... is de pure heerlijkheid van God in ons. Het is in iedereen”. *Conjectures of a Guilty Bystander*

Henri Nouwen, (1932-1996) wijlen Rooms-katholiek priester, doceerde in Harvard, Yale, promootte vele mystici en filosofen uit oosterse religies. Citaten:

“Vandaag geloof ik persoonlijk dat vermits Jezus de deur kwam openen van Gods huis, alle menselijke wezens door die deur kunnen stappen, of ze nu van Jezus afweten of niet. Vandaag zie ik het als mijn roeping om elke persoon **zijn of haar eigen weg tot God** te laten claimen”. *Sabbatical Journey*, p. 51, 1998.

“**De stille herhaling van een enkel woord** kan ons helpen met de geest af te dalen in het hart ... Deze manier van simpel gebed ... **stelt ons open voor Gods actieve aanwezigheid**”.

¹ Nouwen, Jozef Machiel Henri (Thorn 1932 - Hilversum 21 september 1996), Rooms-katholiek priester en schrijver. Henri Nouwen werd opgeleid bij de jezuïeten in Den Haag en aan het grootseminarie in Utrecht. Na zijn priesterwijding studeerde hij psychologie in Nijmegen. Later werd hij hulp-aalmoezener op de Holland-Amerika-Lijn in de Verenigde Staten. Hij werd docent pastorale psychologie in Indiana; in 1971 hoogleraar in Yale en in 1982 in Harvard. Aan de Divinity-school van Harvard probeerde hij zijn ervaringen over te dragen die hij in Latijns-Amerika had opgedaan. ... In 1996 werd hij op doorreis naar Sint-Petersburg, waar een van zijn boeken zou worden verfilmd, in Nederland door een hartinfarct getroffen. (Encarta 2002).

Het is spijtig dat deze alom gelezen en hooggerespecteerde auteur, aan het eind van zijn leven in duidelijke termen stelde dat hij God benaderde vanuit een universalistische² zienswijze. Hij erkende:

Vandaag geloof ik persoonlijk dat alhoewel Jezus kwam om de deur naar Gods huis te openen, alle menselijke wezens door deze deur wandelen, of zij Jezus kennen of niet. Vandaag zie ik het als mijn roeping om ieder persoon te helpen aanspraak maken op zijn of haar eigen weg naar God.[36]

Nouwens onderschrijving van een boek van Hindoe spiritueel leraar Eknath Easwaran, dat mantra-meditatie leert, illustreert verder zijn universalistische zienswijzen. Op de achterflap zegt Nouwen: "Dit boek heeft mij heel veel geholpen".[37]

Nouwen schreef ook het voorwoord van een boek dat christendom vermengt met hindoespiritualiteit, waarin hij zegt:

De auteur toont een wonderlijke openheid voor de gaven van het boeddhisme, hindoeïsme en de moslimreligie. Hij ontdekt hun grote wijsheid voor het geestelijke leven van de christen ... Ryan [de auteur] ging naar India om te leren van de spirituele tradities die anders zijn dan de zijne. Hij bracht vele schatten mee naar huis en biedt ze ons aan in het boek.[38]

Nouwen nam deze benadering duidelijk zelf serieus. In zijn boek *The Way of the Heart*, adviseert hij zijn lezers:

Het stille herhalen van een enkel woord kan ons helpen met de geest af te dalen in het hart ... Deze manier van simpel gebed ... opent ons voor Gods actieve aanwezigheid.[39]

Maar wat Gods "actieve aanwezigheid" hem leerde kwam jammerlijk genoeg overeen met het klasieke Hindoeïsme en niet met het evangelische Christendom. Hij schreef:

Gebed is "zielewerk" omdat onze zielen die heilige centra zijn waar *alles één is*, ... Het is in het hart van God dat wij tot het volle besef kunnen komen van de *eenheid van alles wat is*. (benedrukking van mij) [40]

Het is hier cruciaal op te merken dat Nouwen niet zegt dat alle christenen één zijn; hij zei: "alles is één", en dat is het fundamentele pantheïstische concept van God: de God in alles verenigt alles (d.w.z. God is de alles in alles). Zoals Thomas Merton was het Nouwens bedoeling om van mystiek gebed een pervasief (doordringend) paradigma te maken binnen alle tradities van het Christendom. Hij vond dat de evangelische kerk vele bewonderenswaardige kwaliteiten had maar dat ze er één miste: mysticisme³. Hij zocht dit te verhelpen door te benadrukken: "Het is tot deze stilte [contemplatief gebed] dat wij allen geroepen zijn".[41]

Lees verder over Henri Nouwen:

1° <http://www.toetsalles.nl/bio.nouwen.htm>

2° <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/contemplatief2.pdf>
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/geestelijke-disciplines.pdf>
<http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Godinalles.pdf>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

---

² Universalisme leert dat alle mensen uiteindelijk een positieve connectie en relatie met God zullen hebben. Het geloof dat Gods genade iedereen ten deel zal vallen.

³ Mysticisme/mystiek (Wiki):

- Mystiek → van het Griekse *μυστικός*, *mystikos*: 'geheimzinnig'.
- Betreft het hartstochtelijk streven naar een persoonlijke vereniging van de ziel met God.
- De term mystiek verwijst ook naar persoonlijke ervaringen van toestanden van bewustzijn voorbij de normale menselijke perceptie.
- Zich willen verenigen met het transcendente.